Dank voorzitter,

En ook dank namens het CDA Hoorn aan eenieder die geholpen heeft met het opstellen van deze begroting. En ik wil mijn fractie en onze inwoners danken voor het vertrouwen dat ik hier weer mag staan.

Voorzitter, in gemeenteland pakken de donkere wolken zich samen boven de begrotingen, zo ook in Hoorn. Vanaf 2026 schrijven we diep rode cijfers, grotendeels te wijten aan een onbetrouwbare landelijke overheid. De verschillende bezuinigingen op het gemeentefonds dwingen gemeenten tot pijnlijke en misschien wel onnodige bezuinigingen. Wij vertrouwen erop dat het college met de Vereniging Nederlandse Gemeenten haar strijd doorzet tegen de korting op het gemeentefonds.

Wel moeten we als gemeente onze verantwoordelijkheid nemen en voorbereiden op het 'ergste van het ergste'. We hadden graag al voorstellen voor bezuinigingsmogelijkheden willen zien. De raad wordt gevraagd een bestuursopdracht te geven aan het college om bezuinigingsmogelijkheden in kaart te brengen, echter is het niet alleen de verantwoordelijkheid van het college, maar juist ook van de Raad.

In de uitgangspunten kunnen we ons grotendeels vinden. Iedereen moet z'n steentje bijdragen, zo ook de gemeenschappelijke regelingen. Het is ons opgevallen dat sommige GR-en bijvoorbeeld een veel hogere indexatie toepassen. We hebben percentages van 7,1% en zelfs 8% voorbij zien komen. Misschien komt dit wel omdat GR-en verder van ons afstaan als raad en we daarom er ook minder controle over hebben. Dit alles helpt niet, zacht gezegd, als we straks proberen een begrotingstekort weg te poetsen, daarom dienen we op dit punt een motie in.

Verder willen we de inwoners en ondernemers zo veel mogelijk ontzien. CDA Hoorn houdt oog voor waardevolle initiatieven en belangrijke steunpilaren van de samenleving, om deze niet kapot te bezuinigen. Echter moeten we ook realistisch/verantwoordelijk zijn en zullen er waarschijnlijk pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden. Onze oproep zal dan ook zijn om dit zoveel mogelijk gezamenlijk op te pakken, zodat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

<u>Dan aandacht voor een aantal beleidsterreinen:</u>

Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening
Hier heeft collega Dekker een motie op, namelijk over het project verwijsstromen huisartsen. Alles wat bijdraagt aan het verlichten van de druk op de huisartsen; daar wil onze fractie ondersteuning aan bieden vanuit onze rol. Vandaar een motie, om bij de lopende onderhandelingen Hervormingsagenda Jeugd en bijbehorende budgetten ruim baan te geven aan voortzetting van dit succesvolle project

Wel toont dit aan dat het sociaal domein een wirwar van gelden is, wat veel middels SPUK-regelingen gefinancierd wordt. Voor gedegen en bestendig beleid zijn structurele middelen nodig; maakt het college zich hier ook hard voor?

Naast structurele middelen is ook structurele inzet nodig. We zien dat er veel uit de pas lopende (externe) personeelslasten in de begroting opgevangen moesten worden. We dienen daarom een motie in, waarbij we oproepen waar mogelijk zoveel mogelijk flex om te zetten naar vaste formatie, in lijn met de voorgestelde beheersplannen hierover.

Daarnaast zien we dat de stijging kosten WMO opgenomen is als mogelijk risico in de paragraaf weerstandvermogen. Wij denken dat dit wel als zeker risico gesteld kan worden, hoe wordt dit opgevangen?

Tijdens de begroting vorig jaar hebben we motie ingediend om een nieuwe mantelzorgvisie op te stellen, omdat we waardering hebben voor mantelzorgers. Wat is de status van deze visie?

Verder zien we in de beheersplannen dat er 240.000 euro van de bijzondere bijstand terugvloeit in het algemeen reserve. Wij zijn nog zoekende wat we hier mee moeten, maar is dit überhaupt mogelijk als dit geoormerkt geld is.

Wonen/Volkshuisvesting
In het coalitieakkoord hebben afgesproken om onderzoek te doen naar de woningbouwverhouding 30-30-40. Hoe is het gesteld met dit onderzoek?

Daarnaast maakt onze fractie zich zorgen over de invoering van de omgevingswet. Hebben we participatie op een goede manier geregeld? Of laten we het lekker aan de ontwikkelaars over?

Daarnaast hebben we nog een motie over jongerenhuisvesting. Deze motie is in Opmeer al unaniem aangenomen. En draagt een steentje bij aan de betaalbaarheid van woningen.

En naast jongerenhuisvesting, horen het onderwerp ouderenwoningen ook op de agenda staan. We willen graag andere woonvormen voor ouderen stimuleren en het college zegt dit ook te willen, maar hoe maakt het college dit concreet? Of blijft het slechts bij woorden op papier.

Cultuur, recreatie en sport
In de begroting lezen we dat er verkent gaat worden hoe de Blauwe Schuit en Bibliotheek geherhuisvest kunnen worden, maar College, hebben we überhaupt hier financiële middelen voor?

We zijn blij met de extra gelden die uitgetrokken worden voor het onderhoud en de onkruidbestrijding openbare ruimte. Ook zijn we blij met de verlenging van de regentonnenactie.

Wel zien we de bezuinigingen op de speeltuinen, hoe kunnen we er voor zorgen dat deze laagdrempelig en toegankelijk blijven en worden? En kunnen we ons geld niet beter hierin steken dan een duur openbaar toilet op het Kerkplein?

Verkeer
Al in 2019 is een motie van het CDA aangenomen voor een onderzoek naar de Strip en de linten, wat dit jaar uitgevoerd zou worden. Wat is hiervan de stand van zaken? Wanneer gaan we maatregelen treffen?

We zijn blij met de hernieuwde aandacht voor schuifelroutes en blindengeleidenlijnen, zaken die vaak over het hoofd worden gezien. In dat kader heeft onze fractie al meerdere vragen gesteld over de toegankelijkheid van begraafplaatsen, wanneer gaat er op Het Keern daadwerkelijk iets gebeuren, zo vragen wij aan de wethouder, graag een reactie?

Daarnaast zijn we content over ambtelijke inzet op de aanpak van de waterplantenproblematiek op het Marker en IJsselmeer. We zitten erbovenop, samen met andere partijen hier én de collega's in provinciale staten. In het voorjaar komen we erop terug!

Openbare orde en veiligheid
We zijn blij met de ontwikkelingen van de zogenoemde Hoornse zedenkaart. Zeker omdat we bij de Veiligheidsambitie een amendement hebben ingediend, juist voor meer aandacht voor seksueel misbruik.

Daarnaast zien we dat er geen budget of FTE is vrijgemaakt voor de zogenaamde 'natte boa', kunnen we bij de kadernota hier nog iets van verwachten?

Economische Zaken
De Marketing van Hoorn, dit jaar zouden we gebruiken om de basis op orde te krijgen, maar is deze nu op orde? Bijvoorbeeld een integrale evenementenkalender. En het budget voor Holland boven Amsterdam, hoe wordt dit ingezet?

Als het aankomt op een gevarieerd winkelaanbod en de middenstand heeft de gemeente veel aandacht voor de binnenstad, wat ook nodig is, omdat de vertrouwensband herstelt dient te worden. Maar heeft het college ook voldoende aandacht voor onze wijkwinkelcentra?

Onderwijs
We maken ons zorgen over de indexatie van IHP, het moge duidelijk zijn dat dit nodig is om te zorgen dat onze kinderen in een goed schoolgebouw zitten met degelijk ventilatie, echter kan het financieel nogal oplopen. Heeft het college reeds een indicatie van het bedrag wat er nog bij moet?

Duurzaamheid en milieu
We zien nog steeds dat het college nog steeds werkt aan het instellen van een zero-emission Zone, echter denken wij dat dit een heilloze weg is. We kunnen ons beter richten op het verbeteren van de stadslogistiek.

Ook horen we geluiden dat kringloopwinkels problemen ervaren met het aanleveren van afval. De ene winkel hoeft niet te betalen en de ander wel, waarom bestaat hier geen consistentie in? AANSLUITEN BIJ CU

Verder worden een aantal bodemtaken overgeheveld naar de gemeente, hebben we hier voldoende geld voor gereserveerd?

Conclusie
Voorzitter, concluderend, er komen financieel moeilijke tijden aan met het ravijnjaar 2026. Voor CDA Hoorn zijn er nog veel aandachtspunten, maar we zien ook veel hoopvolle projectendoorgang vinden, die bijdragen aan sterke wijken, sterke kernen en een sterke samenleving. Laten we vooral kijken waar we nuttig kunnen snijden, zonder dat het ten koste gaat van goede projecten en onze inwoners.

Danku.

Dan de dictums van de moties:

MOTIE 5 - mede namens VVD, PvdA en CU
Verzoekt het college:
In het nieuwe Westfries Afwegingskader Wonen zo snel mogelijk op te nemen dat voor een "betaalbare koopwoning voor jongeren" maximaal 60% van de NHG-grens wordt gehanteerd, zodat bij voorgenomen woningbouwprojecten ter realisatie van jongerenwoningen daar rekening mee moet worden gehouden;

MOTIE 6
Verzoekt het College:
Zich tot het uiterste in te spannen voor een structurele begroting van het project verwijsstromen huisartsen binnen het op handen zijnde ondersteuningsaanbod (i.s.m. ministerie VWS, professionals, zorgaanbieders, VNG) ten behoeve van de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd,

DE raad voor de Kadernota 2024 nader te informeren over de voortgang.

MOTIE 10 - mede namens de CU
Verzoekt het College:
Bij de maatregelen beheersplan 1 (en verdere fases) op alle beleidsvelden te streven naar zoveel mogelijk vaste formatie,

Bij de Kadernota 2024 de raad een passend voorstel doen toekomen.

MOTIE 12 - mede namens de VVD
Verzoekt het college:

Zich in te spannen voor een indexatiepercentage bij GR-en die zoveel mogelijk in lijn zijn met de indexatie die de gemeente Hoorn intern hanteert;

Een negatieve zienswijze voor te leggen bij een té hoge indexering van gemeenschappelijke regelingen;
In aansluiting bij de bestuursopdracht (punt e.) in Westfries en bovenregionaal verband te onderzoeken hoe en welk percentage aan bezuinigingen mogelijk zijn;